

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politični i
kulturni tjednik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. V. Évf.

Márkisevci, 1926. július 25.

Broj 30. Szám.

„Nezadovolna Slovenija.“

Pod tém iménom je eden ljubljanski dnévník prineszao edem artikulus, steri je pun sztaranya, to'zbe i vcaganya, glász nezadovolsztva — Szlovenije. Nezadovolni je biló doszta prinasz pred bojnov, pise líszt, pa vendar nê teliko, keliko ji je dneszén. Ino tó nezadovolsztvo trdí líszt, da z-hája z-centrálne uprave, kí je jáko-jáko szlaba i escse dugo szlaba osztála bôde.

Nezadovolna Szlovenija! Tak právijo v Ljubljani, namenjeno Beogradi. Mí szmo pa edem tao Szlovenije, ka pa te naj mí Prék-murci právimo Ljubljani? Mí nesz-mémo praviti níkj. Csi sze posztaromo, csibi vüpali vönapí-szati ártikulus z iménom: „Nezadovolni Prék-murci“ i bi vüpali povédati vunyem vsze krivice ka je vzrok nezadovolszti Prék-murcov, bi nász zapecsatili: z huj-szkácsi, z magyaronami itd., i bi erkli tak trbê toj „Prék-murzkóy barábi“. Mí pa trpímo, kak potrpílive ovce, bár z te'z kim csüténym, z 'zalosztnim szrcóm i z tú'z nim sorsóm.

Ka pa mí naj právimo? Kak bi mí léko kricsali od nezadovolnoga Prék-murja, kí predszebov dvê grájki momo, edno Ljubljana i edem Beograd, té, gda cêla Szlovenija szamo Beograd má predszebov.

Znáno je, ka csi sze dvá tálata na falácsicsek krúhi, kí tála szebi vszaki veksi falácsicsek nihá, kak drúgomi dá. Tak je z nasov Ljubljanszkóy szredínov, kí sze tó'zi na Beograd i tála nam Prék-murcom. Gde dati trbê, nam z maloga escse menye lehko dá, gde odnász vzéti trbê, tam pa odnász doszta vzeme. Ka pa te naj právimo, naj právimo ka je zadovolno Prék-murje?

Na centrálne upravo sze tó'zijo Ljubljancsari? Ali je rêsizam lísztó krívó vszemi. Nê. Mí v Ljubljani mámo na pr. delegácijo minisztersztva financ, kí je vecs dávkov predpíszalo za Szlovenijo i Prék-murje, kak sze tó 'zeleli v Beogradi. Ali je tomi túdi cntral-na uprava kríva, ka je Prék-murje na podlagi „spicli szisztéma“ escse bole obdácseno kak Szlovenija ali Jugoszlávije drúga pokrajina? Nê. Tomi je vzrok nê

centrálne uprava, nego té uprave oszobje, kí vecsína, postenyé tém postením, je na szvojem meszti — z dúhom ausztrijszkoga büokratizma. Krívi sze pa v prvoj vrszti toj upravi tísztí vodécsi faktorje, kí pri pomanklívoszti düsevnoga i cslovecsanszkoga csúta lüdem nê pomágati i vu vérsztveno napréidénje szpraviti scséjo, nego prepíszttíjo národ na szlobodno voló podrejeni organov, ali ka vecs szamí csiníjo tó. Pri vszê té pa odkrito moremo

povédati, ka sze nájvecs krívi tísztí kí sze od „nezadovolszta Szlovenije“ tó'zijo, i politiki, ár oni namesztsávajo lüdi po politicsnoj pripádnoszti, oni vszilíjo uradnike politizérati i oni sze tísztí, kí nedovolíjo uradnístvo definitívno nameszttí, naj je le'zê lücsajo szem i tá, kí pa tak voló delati isztínszko i za blagor národa nemajo vôle. Dokes de tak tecsasz bôde nezadovolszta Szlovenije, escse vékse pa Prék-murja.

Összeütközés Bécsben a hadirokkantak és a rendőrség között.

Szerda délelőtt óriási tüntetés volt a városháza népcsarnokában és a városháza előtti nagy téren. A frontharcosok köztársasági egyesülete és a hadirokkantak tartottak ülést a városháza népcsarnokában, ahol éles kifakadások hangzottak el a kormány mostoha bánásmódja miatt.

A gyűlés után a tüntetők a parlament elé akartak vonulni, azonban utjukat rendőrközdön zárta el, amelyet át akartak törni. Ebből összeütközés támadt és

a rendőrség végül is szétzavarta a tömeget. A tüntetők ekkor kisebb csoportokban igyekeztek a belváros felé, de a rendőrség elállta a mellékutcák bejáratait is és szétzavarta ezeket a szállózó kisebb csoportokat is.

A tüntetők így nem jutottak a parlament elé, amelynek környéke egyébként egész délelőtt fegyveres táborhoz hasonlított, mert a rendőrség a parlamenthez vezető utcák torkolatát kordonnal zárta el.

Szociálista nem vállalhat megbízást a Népszövetség intézményében.

A szociáldemokratapárt végrehajtóbizottsága vasárnap üléseinek határozta szerint az internacionálé végrehajtó bizottságában indítványozni fogja, tiltsák meg minden szocialistának, hogy polgári kormánytól bárki hivatalt vagy megbízást vállalhasson a Népszövetség intézményében.

Erre az elhatározásra az birta rá a francia szocialistákat, hogy Paul Boncourt, aki a Népszövetség lefegyverzési bizottsá-

gában a francia kormányt képviseli, a tárgyalások során nem egyszer olyan álláspontot foglalt el, a mely ellenkezik a szocialista felfogással.

A végrehajtóbizottság határozata után Renaudel kijelentette, hogy szolidáris Paul Boncourttal és lemondott a szocialistapárt és az internacionálé végrehajtóbizottságában elfoglalt tisztségeiről is ezek után.

Je vsze mogôcse?!

Vö je dána édna miniszterszka odrédba pôleg stere je vszem tísztím, kí v toplice vu sterestécs sze po 'zeleznici vozíjo, dobíjo 50%-ov popúszta po vszê drúzváni 'zeleznicáj csi potrdí opravnístvo toplíc, ka sze vecs kak 15 dni v toplícáj reszam prebivali, i csi placšújejo vecs kak 30 Din. drúzvána dírektnoga dávka.

Tü moremo oméniti nisterne velike napáke, kí sze szledécsé:

1) Odrédba je v celóti, 'ze v iméni szamem, napácsna, ár bi sze mogla glászttí: „Popúszttí pri dácsi oním, kí

sze od tocsé ali povódni prizadeti.“ Vszebína odrédbe bi pa mogla vzdrúzavati: „Vszem oním polodelcom, negledôcs na dácsno vizikoszt, kí sze od tocsé ali popláve te'zko prizadeti na pôli ali pri dómi, sze nyim primer-no skodi, od 50%-ov napré dácsa popúszttí.“

2) Negledôcs nató, ka v toplice idti kmet szamo té ide, gda je rêsizam beté'zen, bi sze odrédba glászttí tak mogla: „Vszí kí sze beté'zni, i ménsi kak 30 Din dírektnoga dávka placšújejo, sze nyim vo'znja na 'zeleznici do

50%-ov popúszttí, csi tó prebivanye v v toplícáj toplíc opravnístvo potrdí.“

Kak je tó mogôcse, ka szmo v kmétskóy drúzváni, pa níedna odrédba nepríde vö, kí bi sze v kmétskom ínteressi glászila? Ali rêsizam za nase dávke vszi i vsze, drúgo more 'zivetí, escse i kí po luksuszszni potáj hodíjo, szamo rávno kmet nê kí vsze tó trpetí more?!

* * *

Protekcija, provízija, subvencija níti v nasoj demokratsnoj drúzváni nem-rejo preiti v pozáblenoszt. Dokes sze pa bilé i sze té tri navékse pri poedíni vládejo praktízérane, té sze nam csúdnó vídi, ka je prinasz 'ze tá naváda do Prék-murja prisla. Csi szi kricsécsi vogrin búo nígda, i dnesz más protekcijo szi dober szloven i te nezapecsátíjo z magyaronszta csarním pecsatóm. Csi dás provízijo, szi posteni cslovek i reden, delavni. Csi pa tó oboje más, dobí szubvencijo túdi ..., glávno je, da sze znás v prszí mocsno mlátíti, tak ka te vídíjo i csújejo tísztí, odkéc vsze tó csákas, szamo pred domacsíni tí nê trbê tó delati.

* * *

Gda je od protekcije gucs, té nam na pamet príde, ka kak je tó, ka na ednoj posti do nê tocsno oszvedocsene krivice príde, sze voditel z-szlú'zbe odpúszttí, csírávgo ka píszmonosa zakrívi, pri drúgom vodji poste pa príde do dokázane poneverbe (sikkasztás), tóda po odnyi zavüpani píszmonosaj, kí postara plácso szlú'ziti brez visenye oblászti dovolenya szkoro vszíg-dár morejo, tísztím sze pa níkj ne-zgodí. Pítati moremo, pod koga protektorátóm sze more tó dogájati, csi tó dobro zná, ár more znati postna visja adminisztrácija, ka nísterni vodji poste szamo plácso prídejo na posto gori jemát, ovo vrémen sze pa zaposzleni z drúgimi raznimi dugányami i delóm. Gde je protekcija tam nê vodja poste nego píszmonosa, gde pa nega protekcije, tam pa nê píszmonosa nego vodja poste more prídti od szlú'zbe, csírávno je pri obeme prilíkoma píszmonosa csinúo krívico.

* * *

Gda je konec búo solszkomi leti v oszovni solaj, je eden 'nevdušeni« demokrát, vucsítel-domacsín sztém púszto deco na pocsitnice: „Zdaj sôli konec, vecs nete v sôlo hodíli, domá túdi pridno cstíte 'Jutro« pa „Domovino“ ali ne tákse líszte kak sze „Môrszka Krajina“ i 'Novine« kí túdi okoli nász bló-díjo. Je tá ístrukcija mogôcsa od solszke uprave dána? . . . Ali sze pa szamo tak 'ze oszovni soláj tíra politika.

A 20-ik szakasz.

Nincsen ujság, nincsen politikus, egyszerűen nincsen senki, ki a szoroson vett parasztság érdekét bármiféle módon képviselné. Magára hagyatva tengeti életét. Mig mások üdülni nyaralni, passziózni mennek az 5 pénzén, verejtékes munkájának árán, addig neki kenyérről kell gondoskodnia az ő számukra. Mig amazok az özöndus üdülnők árnyékában keresik az élet örömeit, tengeri fürdők habjaiban fürösztik önönmagukkal való megelégedettségük boldog létük, addig a kapitalizmus és bürokratizmus fejős tehené, a szegény földmunkás a munka verejtékében fürdik s kényszer napfürdőt vesz, ott, hol kaszája alatt dől a buza, kiut a mezőn, az örök rabság üdülnőjén. S mikor este a munka fáradalmától nyugvóra tér, akkor jön eszébe az a sok igazságtalanság, mely őt közvetve s közvetlenül éri azoktól, kiknek ő fenntartója és eltartója.

Minden lap, kevés kivétellel, a kapitalizmus s a politika kezében van. Mindig úgy irnak bele, ahogyan javukat szolgálhat. Ha mégis néha-néha napján látszólag megvédi a földmivességet, ennek is megvan a maga magyarázata. Csak nézzük végig a lapokat, ha nem mindenik a buza árának esését magyarázza. Nézzük csak, ha nem éppen azok az egyének magyarázgatni sietnek a buza ár esését, kik a földmivesség védangyalának címeztetik magukat, s kiknek tehetősége és kötelessége volna ezt megakadályozni annak a földmivességnek az érdekében, melynek kegyelméből jutott abba a pozícióba, a hol ma van.

Esik a buza ár, ezt hangoztatják általában, de ezt mindazok,

kiknek az esést előidézni hasznukra válik. S vajjon miért esne? Talán ezért, mert annyi ezer hold viz alatt van, talán mert a vihar, a jég, a nedvesség s legutóbb a hóhullám annyi buzát tönkre vagy silányra tett? S ha a buza ára esik, vajjon miért nem esik az adóalap, hanem úgy a régi alapon, mint a most tárgyalás alatt levő törvény javaslat 20-ik szakasza szerint is a föld kataszteri tisztajövedelmét felszólolni, nem leszállítani akarják, de még biztos bázisra sem szándékozzák hozni, vagyis aranyértékre, mely a valuta ingadozásával s az árak eséséhez mérten nem sujtaná annyira az adózót.

S amikor ily fontos dologról van szó, mint az új adótörvény,

meg sem kérdezik az érdekelt körök szakvéleményét, hanem minden szakértelem nélkül tákolják majd össze, melyhez majdan, mint az illetéktörvénynél, számtalan pótrendelet és rendelet fog kelleni, melyek egyike a másikkal jön ellenkezésbe s csak arra lesz jó, hogy az adóügyi közegeknek a szegény adózó ki legyen szolgáltatva, mint eddig.

Hol vannak hát azokat a sokat ígérő jóakaratu férfiak, kik a földmivesség jóltevőinek neveztek magukat? Hiányzik a szakértelem vagy a jóakarát, hogy nincs szavuk? A buzaár esését tudják elfogultan magyarázni, de kataszteri tisztajövedelem fellehet srófolva az ezen törvény 20-ik szakaszában itt nem magyarázunk.

Élelmezési válság fenyegeti Ausztriát.

Az országos esőzések és nagy zivatarok élelmezési válságot idéznek elő Ausztriában. Az ország minden termővidékéről még most is esőzéseket jelentenek, az aratás csaknem egész Ausztriában megkésett és kérdés, hogy a gabona egyáltalán megéri-e kassza alá. Amit a termésből szerencsésebb vidékeken néhol betakarítottak, az is a nedvességtől rothadni kezd.

Az idejű terméseredményekről szóló hivatalos jelentés annyira vigasztalan, hogy számítani kell arra, hogy már februártól kezdve gabonabehozatalra fog szorulni Ausztria. A takarmánytermés is rossz és gyümölcs is régen volt olyan kevés Ausztriában, miat az idén.

Az európai kisebbségek kongresszusa Teplitz-Schönauban.

Az európai nemzeti kisebbségek kongresszusát előkészítő-bizottság pénteken kezdte meg tanácskozásait Teplitz-Schönauban. Ez lesz az első ilyen irányú konferencia. A napirenden különböző határozati javaslatok és a kisebbségi kérdéssről szóló jelentések szerepelnek. A teljes ülést valószínűleg Genfben augusztus végén fogják megtartani.

A teplitz-schönaui előkészítő-bizottsági ülés különböző nehéz kérdésekkel foglalkozni. Az összehívás óta ugyanis különböző komplikációk keletkeztek. Főként az a kérdés fog hosszas vitára alkalmat adni, hogy ki jogosult a kongresszuson való részvételre. A legkisebb nemzetek ugyanis olyan sok képviselőt jelentettek be, hogy lehetetlen ennyi résztvevővel komolyan tárgyalni. Így például nem világos, hogy a friezek milyen jogon követelnek képviselést a kongresszuson. Az ilyen pár ezer főnyi kisebbsé-

gek száma igen nagy. A katalóniai nemzeti kisebbség Spanyolországban is delegátusokat akar küldeni. Ezek a kérdések igen kényesek és nagy megfontolást igényelnek, mivel például a katalóniai kisebbség részvétele a kongresszuson kiváltaná a spanyol kormány ellenszenvét, aminek következtében Spanyolország a Népszövetségben a jövőben kisebbség-ellenes magatartást tanúsítana. Ugyanez áll más kormányokra is.

Az augusztusi svájci nemzeti kisebbségi kongresszus előtt a zsidó kisebbségek, amelyek szintén résztvesznek. Londonban külön előkészítő konferenciára fognak összejönni.

Glászi—Hirek.

— Krojaški in čevljarski tečaj. Skupna obrtna zadruga v M. Soboti naznanja krojaškim in čevljarskim mojstrom, da se začne krojaški tečaj dne 17. augusta t. l. čevljarski pa nekaj časa poznej, opomina zadruga vse prizadete mojstre, da se kak naj prle vpisati dajo pri imenüvanoj zadrugi.

Načelstvo.

— Kolko pokadijo Prekmurci v enem letu tobaka oz. cigar in cigaret? V letu 1925 se je pokadilo v Prekmurju t. j. v Murskosobočkom in Dolnjelendavskem srezu za Din. 8,741. 410.— kakor sledi: 46.222 kg. tobaka; 676.840 kom. cigar; 19,427.800 kom. cigaret. Ker Prekmurje šteje 91.497 prebivalcev, pride na eno osebo povprečno, (tu so vsi te vse ženske in otroci) 505 gramov tobaka; 7.4 kom. cigar; 213 kom. cigaret ali pa vsaka oseba za Din. 95.52. Ker je v letu 1924 porabilo Prekmurje tobaka za Din. 11,000.000. je padol kouzum v tem za za Din. 2,500.000.— se toraj vidi za koliko je nazadoval promet tukaj, ter se je z tem lahko primerjajo številke za koliko je tudi manje denarja med ljudstvom iz leta 1924 na leto 1925.

Kecskeméthy Győző naplója.

Salamoni ítéletem általános tesszéssel találkozott. A rendőr szalutált, s az ácsorgó portugálok megéjleneztek.

Jan. 3. Tegnap kelemen kalandom volt. Újév napjára valami különösen elmés módon óhajtottam meglepetést szerezni szívem bálványának, Doloresnek. E célból egy skatulya csokoládé cukorkát készítettem, de oly képpen, hogy minden darab cukorban valami drágakő vagy ékszer volt elrejtve. Újév napján a többi, másoknak szánt ajándékokkal együtt a csokoládés skatulyát is levitettem kocsimba, aztán elhajtattam ismerőseimnek gratulálni. Először persze Doloreshez mentem, átuyujtottam neki a skatulyát, s aztán siettem tovább, hogy Dolores egyedül és zavartalanul élvezhesse a meglepetés gyönyörét. Másnap első utam ismét Doloreshez vezetett; szívem bálványa, nagy meglepetésemre, kissé hüvösen fogadott. Álmélkodtam, végre célozgatni kezdtem a cukorkákra. „Miféle cukorkák? — kérdez-

te ő. — Én egy skatulya déli gyümölcsöt kaptam, ami igen jó volt” — folytatta, nem minden malícia nélkül. Kiderült, hogy Dolores csakugyan déligyümölcsöt kapott, a drágán töltött csokoládé pedig tévedésből valaki másnak jutott. De kinek? Újév napján vagy harmincz jó ismerőst ajándékoztam meg! . . . Valamelyik barátom (ugy emlékszem: Misterioso báró, a rendőrfőnök) azt ajánlotta, hogy járjam sorra a megajándékozott ismerősöket, valahol találok csak nyomára akadok a csokoládés skatulyának: »Bah! — feleltem — csak nem leszek olyan smuczián, hogy visszakérjem az ajándékot? ! Valkit fölsegéltem, de ám bírja békével!« A história kellemetlen, de megvan az az elégtételeim, hogy egész Buenosz-Airesz magasztalja gavallérságomat. Az ember nem néz oda egy pár garasnak, hanem úgy viselkedik, hogy mindenki megforduljon utána és így suttogjon mögötte: »Ez aztáo ur, a kutyafá-lyát! . . . Kicsi koromtól fogva az Esterházyak voltak az ideáljaim . . . S az Esterházyaknak könnyebb volt, mert nem kezdtek alulról, mint én . . . De hallgas, parvenü-gög! . . .

Vizkereszt. Addig, mig jól nem tanulok meg angolul vagy portugálul, szorgalmasan olvasgatom a hazai lapokat, noha már unom, hogy annyit foglalkoznak velem (nem szeretem tudniillik a sok tünjenezést) Ez a szenvedélyem ma egy kis meglepetésben részesített

Valami élelmes ficzkó felültette az egyik pesti hirlapot. Az irta neki az én nevemben (az írásomat utánóva és az aláírásomat hamisítva), hogy én, már t. i. én, egri Kecskeméthy Győző, szánom-bánom a bünömet, s vissza akarom adni a pénzt, azzal a föltétellel, hogy nem lesz bántódásom. Az utánzat ügyes, a levelet New-Yorkból küldötték el, s a hirlap felült.

Érdekes, mit ki nem talál az emberi elme azért a nyomorult száraz kenyérért! Felkunkorodik egy sikkasztó szekerének a saroglyájára, csak-hogy neki is jusson valami ez esetből! Pironkodva gondolok rá, hogy volt idő, mikor nekem is efféle kicsinyes expediensekhez kellett folyamodnom az existenciámért. Ó, mennyire sajnálom ezt a névtelen levélíró, aki

in hoc signo, az én nevemben ro-ménykedve áhitozza az írói honoráriumot!

És micsoda özövizelőtti gondolkozás! Szánom-báno, szentimentális görcsök; a büns magába száll, aztán egyet goneol s hiánytalanul visszatéríti az ezreseket! A „Lidércz napiárban« lehetett efféléket olvasni.

Szerencsére a pestieknek több eszük volt, mint a levelet hamistió névtelennek. A pastiek így okoskodtak:

— Az ember bünbánatot érez, illő is, hogy az ember szánya-bánja bünt. Az ember szerelné nem történni tenni, ami megtörtént; egy milliót adna érte, ha vissza csinálhatná az egészét. De mivel ez ugyis lehetetlen: a ember megelégszik a szánom-bánommal, s a Pénzt, azt nem adja vissza. Kecskeméthy nagy ember, szép ember, jó ember; érzékeny szívű is a neme, érzések nem haltak ki a szívéből. De visszadni a Pénzt! Nem, ezt a levelet nem írhatta Kecskeméthy Győző, Pénzzel a zsebében!

(Folytatás köv.)

Konyszko premoványe na mrzlokrvne konye sze bôde obdržalo dnéva 6. augusztá ob pò 10 vöri v Beltinci za cêlo Prekmurje. Pri toj priliki morejo vszi držávni 'zrebci na pregléd bidti pregnáni.

— Za zidanye poste v M. Szoboti je vláda odobrila 800 jezero dinárov kredita. Vendar ednok dónok dobí Prék murje edno držávno vrédnoszt. Csi bi sze kaj vecs narédilo k tomi ednákoga z-tisztí držávni pénez stere mi z téz kim írúdom kak dácso moremo placšúvati v držávno gaszo, bi lüdem z miszli odísia, „ka tá krajina sze nazáj k vogrszkoj prikapcsi“.

— Za kmetsko sôlo, v Rakicsani, ki bôde z 500 plügov zemlé obsztájala, i vu sterój vcsenyé edno leto bôde trbêlo, je imenüváni za ravnitela I. Šega.

— Razglas. Borza dela v Mariboru razglaša sledeče: Brezposeini delavci iz Prekmurja, ki iščejo delo potom podpisane borze dela naj v prijavi navedejo osebné podatke (poklic, rojstno leto, stan i natančen naslov.) Profesionisti in nameščenci naj poleg teh podatkov navedejo tudi koliko časa so brez posla in kje so bili zadnjič zaposljeni. Poljedelski delavci naj navedejo, ali so pripravljene vstopiti v delo v drugem kraju ko hlapci, konjarji, volarji i. t. d. Slednjim se naznanja, da sezonskoga dela, pri katerem se navadno zaposluje večje število delavcev skupaj, pri borzi dela sedaj ni na razpolago. Ako bo pozneje delo za večje partije na razpolago, se bo prizadete delavce pravočasno obvestilo potom županste v in časopisov. Sedaj dobijo pri tej borzi dela posel oni poljedelski delavci, ki želijo iti v Francijo, kamor se delavce pošilja na način, kakor se je to vršilo pri biški borzi dela v M. Szoboti, to je potem, ko so si preskrbili potni list. Nadalje dobijo do preklica deto na Francoskom kvalificirani in nekvalificirani rudarji ter nekaj kamaosekov. Za gospodinjsko osobje (kuharice, sobarice, služkinje i. t. d.) so prosta mesta po večini vedno na razpolago. Maribor, 20. julija 1926. Borza dela.

— Zétva zvün ovsza je dokoncsana. Probe mlatídev je dokázala, ka szmo pri pridélki 40-60 %-ov nazáj od lajnszkoje. Zakaj je pa dácsa i indusztriálnoga blága cêna véksa? Szmo reszam v kmétskoj i demokratskoj držávi? . .

— Ivanovo szenye v M. Szoboti, ki je 24. julija obdržána, zavolo sarlacha nadomeszt na je brez véksega interesseranya pretekla.

— Za elektricsni vöd, pot-rébni stangami je cêla M. Szobota obklajena. Te pa vszedno bôde elektrika v M. Szoboti. Vesznicarje vezdaj verjete i sze zdramite?!

— Növoga szilja cêne precí gori idejo. Psenico na borzi, növo 'ze po 275. Din. küpüjejo.

— Pénzlopás. Turniščén valami ügyes kezü tolvaj garázdálkodik egy idő óta elég szép eredménnyel. Nemrég tünt el egy háznál pár száz dinár, most ujabban pedig Korén Antal lakásából vitt el valaki egy feltört kofferből vagy 130 dinárt. Ezt az ügyes tolvajt csak nem sikerül elcsipni.

— Kaszával támadt a szomszédjára. Rajtár János és Dogár Iván gomilicai lakosok valami pörösködés miatt már régebben haragba voltak egymással. A napokban egy reggel összetalálkoztak a mezőn, ahol Dogár a földjéről vizet eresztett le, míg Rajtár búzát kaszálni szándékozott. Itt a két haragos ismét összeszóvalkozott, miközben Sajtár nagy haragjában Dogárnak a nyakához vágott a kaszájával és oly súlyos sebet ejtett rajta, hogy Dogár majd elvérzett. Szerencse, hogy Dr. Kolárs beltincei orvos még idejében tudott segínyt nyújtani, s így a nagyobb bajnak elejét vette. Az ügy most a büntető bíróságnál van.

— Leány hullát ásott ki a nagy viz Domajnsóvcei erdejében, melynek testrészeit a kutyák marcangolták. Ebben az ügyben széleskörű nyomozás van folyamatban, s egy gyanúsítottat a csendőrség, egy ottani legény személyében le is tartoztatott, ki egy ottani eltűnt lánynak a kedvese volt.

— A kettős birtokosoknak jelentős kedvezményt nyújt a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés. A magyar delegáció vezetője, dr. Nickl Alfréd a budapesti lapok számára a következőképpen nyilatkozott: A szerződés szövegezésével is már teljesen elkészültünk. Azt hiszem, egy-két héten belül aláírásra kerül a sor. A szerződés aláírása Beogradban fog megtörténi. A kereskedelmi egyezmény három évre szól és ezzel megszűnik a jelenlegi ideiglenes állapot. Jugoszláviához való kereskedelmi viszonyunk stabilizálódik. A határforgalmi egyezmény jelentősége abban áll, hogy a határ mindkét oldalán 15 kilométer körzetben lényeges könnyítéseket nyújt a lakosságnak, a melyek közt a legfontosabb, hogy sikerült a kettős birtokosok számára biztosítani azt, hogy terményeiket vámmentesen vihetik ki és hozhatják be. Igen nagy jelentősége van az állategészségügyi egyezménynek is amelynek tárgyalása a leg-hosszabb ideig tartott, de végül a nehézséget itt is sikerül áthidalni. — Ez az egyezmény szintén három évre szól és jelentősége főleg a tranzitó forgalom szabályozásában áll, mely lehetővé teszi Jugoszláviának, hogy állatait Magyarországon át juttassa az északi és nyugati államokba, másfelől Magyarországnak ugyan ez feltételek mellett lehetővé te-

szi az Adria és a Balkán felé az állat forgalmát. Az érdekeltek megnyugtatóra szolgál, hogy az egyezmény az állati betegségek behurcolásának meggátolására szolgáló minden kantáléval készült. — Végül kijelentette Nickl, hogy a tarifális egyezmény megkötésére későbbi időpontban kerül a sor.

— Hétezeresztendős csontvázat találtak Alsóausztriában. A kremsi vasutvonal építkezése alkalmával a munkások emberi csontokra akadtak, másfél méternyire az újonnan ki épített vasúti töltés alatt. Bauer dr. egyetemi tanár, a neves archológus véleménye szerint az ásatások alkalmával napvilágra került csontváz legalább hétezer esztendős.

SPORT.

HAZENA.

Mura : Rapid 7:6 (4:2).

V nedeljo je gostovala družina S. K. Mure v Mariboru in je igrala s simpatično družino S. D. Rapida. Mura je bila od strani Rapida zelo prisrčno sprejeta. Tekma je nudila dovolj užitka. Igrana je bila v dovolj bistrem tempu. Mura je v prvi polovici I. polčasa vodila s 3:0, nakar je popustila. Ako bi napad Mure ne imel očitne smole v streljanju na goal, bi dosegel daleko boljše razmere. Dobro je igrala obramba Rapida posebno vratarica gdč. Cutič-eva, tudi vstale igralke so bile zelo pozitívnovalne. Tekma je dosta trpela vsled slabega sodnika gospoda Cizelja iz Maribora. Ni priznal 2 regularna gola Mure, ter je prezrl razne tehnične pogreške in foule.

NOGOMET.

Gostovanje Rapida v Murški Soboti.

Po dolgi pauzi zopet nastopi našo nogometno moštvo na zelenem polju. V nedeljo dne 25. t. m. bo gostoval pri nas komb. moštvo mariborskega Rapida, ki je enih od najboljših moštev v Sloveniji. Rapid razpolaga z dobrim materijalom, ki je že neštokrat častno zastopal klubove barve. Nedavno porazilo to moštvo kompletno I. moštvo mariborskega T. S. K. Merkurja z rezultatom 8:1. Za tekmo vlada pri nas veliko zanimanje, in pričakujemo z napetostjo. Pričakovati je vsekakor, da bo to gotovo najzanimiveje gostovanje v letošnji sezoni. Z ozirom na to, opozarjamo vse sportu naklonjeno občinstvo, da se te tekme udeleži v čim večjem številu. Tekma se odigra na igrišču S. K. Mure s pričetkom ob 15. uri.

S. K. Mura : S. D. Rapid 7:6 (4:2).

Vasárnap e hó 18.-án vendégszerepelt hazenánk Mariborban, ahol az ottani S. D. Rapid szimpatikus

csapata látta vendégül. Csapatunkat rendkívül szívélyesen fogadták.

A pályára felvonuló csapatunkat a közönség lelkes tapssal üdvözölte, ellenben szokatlan sportszerűtlenséggel viselkedett az S. K. Maribor tribjünjére felkapaszkodott közönség, ki megtakarítván a belépődíjat saját pályájáról nézte a mérkőzést. Ez a társaság, akik között helyett foglalt több az S. K. Maribur hazenacsapatában szereplő hölgy is, a másik pályán felvonuló csapatunkat „Pfüj Mura“ „Pfüj Mura“ kiáltásokkal illette. Ugyanígy amikor a csapatunk a mérkőzés után bevonult a pályáról. E sportszerűtlen viselkedéshez különben nem is fűzünk megjegyzéseket, minden józan gondolkodású ember véleményét tud róla alkotni. A játék szépen folyta le, ha bírói tisztet nem egy olyan ember töltené be, aki erre jelenleg még nem alkalmas. Az első tíz percben Mura gyönyörű játékaival már 3:0-al vezetett. Ezután bírói tévedésekkel jut szóhoz Rapid. Egy teljesen szabályos goolt, ami a Rapid kapusának lábai között pattant goalba, nem adott meg, hanem kapudobást ítélt, holott a kapus saját maga, valamint a közönség is kiabálta hogy goal. Nagyon érdekes, hogy a csapattal leránduló helybeli szövetségi bíró többünk jelenlétében megkérdezte a játék végén a mérkőzést vezető Cizelj maribori bírót, aki különben az S. K. Maribor tagja, hogy miért nem bünteti a Rapid játékosainál a technikai hibákat pl. ha a megengedett időnél tovább tartja a játékos a kezében a labdát stb. erre azt feleli: »Akkor sokat, illetőleg mindig sipolnom kellene«.

Ehhez sem fűzünk bővebb kommentárokat, hiszen mindezekért kárpotolva lett a csapatunk, az igazán szép, vendégszerető és szívélyes fogadtatással.

Mura dacára annak, hogy a rossz időjárás valamint a sarlachsárvány miatt teljesen tréning nélkül állott ki, nagyon szép játékot produkált. Csatártriónknak ellenben nagy balszerencsájuk volt a kapulövésekben, voltak időközök, amikor teljesen kapujukhoz szögezték az ellenfelet és ilyenkor a bombaszerű lövések vagy a kapufának pattantak, vagy közvetlenül mellettük süvitettek — autba. Kitűnően védett Cutič, Rapid kapusa.

A maribori Rapid komb. csapatának első vendégszereplése M. Szobotában.

Hosszu szünet után ismét egy szép sporeseményben lesz része a helybeli sportkedvelő közönségnek. Rapid elegáns, szép footballt játszik és egyike a legjobb szlovén csapatoknak. Nemrégén verte el ugyanez a komb. csapat S. K. Merkur komplett első csapatát 8:1-re. Mivel ismét lábra akarjuk állítani helyben a footballt is, kérjük a sportbarátokat, hogy vasárnap d. u. 3-kor minél nagyobb számban jelenjenek meg a sportpályán Mura a lehető legerősebb felállításban vesz részt a küzdelemben, azért a mérkőzés nagyon érdekesnek ígérkezik.

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvñn SHS., 18 Din. v Ameriko 20 Din. Cena anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 150 Din reklame 1— mali oglaszi 0-70 Din. i dávek. Pri vecskrat popuzti.

Rökopiszi, ki sže ne szhránijo i ne vrñejo sže poslajo: Reditelszto i oprávniszto Mörzka Krajina M Á R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA. —: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők: M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal posta MURSKA SOBOTA. —: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szövegközt és nyílttér 1-50, rendes 1—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték-Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

Több buzát kell termesztetni.

Aligha van ma nagyobb óhaja a gazdának mint az, hogy buza termését fokozza, mert a mai nehéz viszonyok rendkívül megkövetelik a buza termesztését. Nagyobb területek bevetésével azonban aligha fokozhatja a gazda buzatermését, mert üres területek nincsenek, tehát nagyobb termésátlagot kell elérnie. Ezen nagyobb termésátlagot pedig első sorban is a talaj jobb megművelése által lehet elérni, s itt igazán szegre kell akasztani azt a régi elméletet, hogy a szántásnak göröngyösnek kell lennie, mert a göröngy megvédi a vetést a szél és hideg ellen. Minnél göröngyösebb a talaj, annál rosszabbul táplálkozik benne a növényzet, mert gyökere annál kevesebb talajt, a annál több hézagot érint, tehát annál könnyebben kifagy, mert az üregekben levő zárt levegő könnyen átveszi a külső fagyasztó hideget és így kárára van a növényzetnek. Szántani, boronálni addig kell buza alá a talajt, míg az teljesen elaprózódik, míg tehát belső szerkezete hézagmentes lesz.

A másik kelléke buzatermésünk fokozásának a helyes és okszerű trágyázás; e tekintetben is nagyon sok hibát követnek el a gazdák. Bő termést csak akkor várhatunk, ha elegendő kész tápláló anyag áll a növényzet rendelkezésére; ha a talaj nem szenved hiányt könnyen oldódó tápláló anyagokban. Ezt pedig a buzánál annnyival is nehezebben lehet elérni, mert buza alá istálló trágyát tudvalevőleg nem szabad alkalmazni, mert a frissen trágyázott földben a buza könnyen megdől, de meg könnyen meg is gyomosodik.

A búzára rendszerint legjobb, ha az előveteménye alá adjuk az istálló trágyát. Közvetlenül a buza elvetése előtt foszfor trágyát, könnyen oldható szuperfoszfátot adjunk: mert ez tartalmazza azon tápláló anyagot a foszfort, a melyre a buzának legnagyobb szüksége van. Ezer és ezer tapasztalat bizonyítja, hogy egy mázsa szuperfoszfát a melynek ára 90 Din., átlagosan ugyancsak egy mázsa terméstöbbletet eredményez, melynek mai ára 350 Din. körül ingadozik, vagyis alkalmazása háromszoros haszonnal jár, de nem ritka az az eset sem, hogy 4—5 mázsa többletetet eredményez, s így szokos hasznót ad. Hoszadalmas volna elsorolni azon kísérleteket célból végezték, s melyekből azon szabályt vontak le, hogy minden mázsa szuperfoszfát legalább ugyan annyi terméstöbbletet eredményez már az első évben, második évi utóhatása pedig ezen többletet még jelentékenyen fokozza.

Egyrészt az állandósult magas buza árak, másrészt az a körülmény, hogy az ország állatállománya alig fél annyi trágyát termel mint a mennyire nagy elérése céljából szükségünk volna, nagyon is indokoltá, s nagyon is elodázhatatlanná teszik a szuperfoszfát kiterjedt használatát, a melyből buza és rozs alák 200 kg-ot kell kiszórni kat. holdanként a vetőszántás előtt.

Trzstvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.
LJUBLJANA: julius 24.

100 kg. Psenica—Buza	Din.	310—350
» » 'Zito—Rozs	»	200—
» » Ovesz—Zab	»	170—
» » Kukorica	»	175—
» » Proszó—Köles	»	200—
» » Hajdina	»	255—
» » Szenő—Széna	»	50—80
» » Graj—Bab csres.	»	370—
» » zmésan—vegyes bab	»	150—
» » Krumpli	»	60—
» » Len. sz.—Lenmag	»	—
» » Det. sz.—Lóherm.	»	2100-2500

BENKO: julius 24.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Biköv. } Bika	6—	7—	8— 8-25
Telice } Üsző	5—	6—	7— 8—
Krave } Tehén	1-50	3—	5— 6—
Teoci } Borju			8-25 9-50
Szvinyé—Sertés		12—	13-50
Mászt I-a— ZsirI-a.		22—	30—
Zmőcsaj—Vaj			30—
Spē—Szalona			25—
Belice—Tojás 1 drb.			0.75

Pènezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	56-50
100 Kor. Budapest	= »	0.078
1 Schil. Becs	= »	8—
1 Kor. Praga	= »	1-67
1 lira	= »	2-25
Zürichben 100 Din	=	9.14 sfrk.

Naznanilo.

Naznanjam sp. občinstvi da s **1. avgustom** odprem trgovino z usnjem (ledrom) na Lendavskoj ulici (poleg izraelitske sinagoge) v M. Soboti.

Prosim spoštüvamo občinstvo za obilen obisk.

ŠTEFAN HOLCMAN.

Megérkeztek a legujabb őszi és téli divatlapok!

kaphatók
I. HAHN
papirkereskedésében M. Soboti.

Vinszki lagvi

od 300 do 500 litrov malo nūcani sže po ceni oddajo pri: ŠIFTÁR LAJOSI v Polani pošta Puconci.

Mlinske knjige

! Trgovske knjige !
! Pergament papir !
! Creppapir !
Pisemski in kancelarski papir se dobi na veliko in na malo
pri
I. HAHN
Murska Sobota.

Jó karban levő

ZONGORA

és ebédlő butor eladó.
Érdeklődni lehet: SINKOVICH
urlányoknál Bakovcin.

Vsáki prázni, nedelo, četvrték in soboto koncert. Svira ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap ugyszintén szombaton és csütörtökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA **Meolic** NAGY-KAVARNA KAVÉHÁZ

Ne sajnálja az időt

se a fáradságot és győződjön meg személyesen, hogy a legszebb Párisi és Bécsi kalapmodelok és kalapujdonságok legjutányosabb árban csak A. KIRÁLY dívatáru kereskedésébe kaphatók. Szalma kalapok backfischok részére 50 120 Din.-ig, szalma kalapok hölgyek részére 75—175 Din.-ig. Szalmakalapok gyermekek részére 40—65 Din.-ig. Gyászkalapok rendelésre 24 óra alatt elkészülnek. Mindenemű kalap alakítások úgy mint formáztatás, átvarás és festés a legpontosabbn és a legolcsób árban készítetik. Ugyan itt nagy választék női és gyermek harisnyákban, kötények, bluzok pipere cikkek mindenemű kötött áruban. Állandóan nagy választék megtekinthető, minden vételkényszer nélkül.

Szolid árak! Pontos kiszolgálás!
A. KIRÁLY
trgovina s klobuki, perilom in kratkim blagom MURSKA SOBOTA (fő tér Berger-féle ház.)

Prima SUPERFOSFÁT THOMASSALAK

sztálno v szkladiscsi pri

E. & A. Heimer

trgovca z sztavbenim in kurilnim materijalom kaktüdi z mesanim blagom

Lendavska cesta v MURSKI SOBOTI.

K odaji je
v Murski Soboti
lepa zídana hi'za, obsztojécsa z 4 szobe, kühnya, spajz i mala klet, velki ograd za zelenjavo i szadovnim drevjom. — Pozvediti pri
trgovci **CZIPOTH VIKTOR** kereskedőnél Murska Sobota.

Eladó
Murszka Szobotában
szép családi ház, mely áll 4 szoba, konyha, éléskamra és kis pincéből. A házhoz szép nagy veteményes kert sok gyümölcsfával tartozik. —
Érdeklődni lehet